

Kjære kunde

Fornyelse av forsikringsavtale 2022

Vi setter stor pris på tilliten du viser ved å være forsikret hos oss. En WaterCircles-kunde er ikke som andre forsikringskunder, dere har en bedre risikoprofil og færre skader enn gjennomsnittet i Norge. Dette gjør at vi kan tilby konkurransedyktige priser og gi god personlig service.

Vår visjon er at vi skal gi risikobeviste forsikringskunder de prisene og den servicen de virkelig fortjener.

Vedlagt finner du din forsikringsavtale for neste periode. Faktura blir sendt separat. Det er viktig at du ser gjennom forsikringsavtalen og sjekker at produkter og forsikringssummer stemmer. Skulle ditt forsikringsbehov endre seg i løpet av året, ber vi deg vennligst kontakte oss.

For kommende periode vil det forekomme noen premiereguleringer og vilkårsendringer.

Pris- og kostnadsutviklingen knyttet til skadeserstatninger påvirker våre årlige prisjusteringer. I prisjusteringen inngår indeksreguleringen fra Finans Norge (FNO). Dette er en justering som alle skadeforsikringsselskaper er pålagt å følge. I år er forsikringssummen satt opp med 4,0 % for bygning og 2,1 % for maskiner, inventar og løsøre.

WaterCircles Norge AS er forsikringsagent for WaterCircles Forsikring ASA. Fra 1. januar 2022 har WaterCircles Forsikring ASA valgt å gjøre noen vilkårsendringer. . Endringene fremgår av de neste sidene . De komplette nye vilkårene kan du finne ved å klikke på den angitte linken under **Vilkår** i forsikringsoversikten som ligger først i din forsikringsavtale.

Våre gode kunder anbefaler nye gode kunder til oss

Det er kundene i WaterCircles som er grunnen til at du får lav premie og god service. WaterCircles leter nemlig konsekvent etter utvalgte mennesker som tar vare på tingene sine, som sjelden eller aldri får skader, og som derfor ikke belaster de andre med store utbetalinger. Vi lar våre gode kunder anbefale nye gode kunder til WaterCircles.

Vi ser frem til et nytt forsikringsår, og håper du inviterer dine gode venner til oss. Våre rådgivere kan hjelpe deg med et hvert forsikringsspørsmål pr telefon eller e-post. Du er hjertelig velkommen til å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Nils Arne Harildstad
Adm. Dir

WaterCircles Norge AS

NYHETER OG VILKÅRENDRINGER – JANUAR OG APRIL 2022

Det er viktig at du som kunde tar vare på dine vilkår. I dette informasjonsskrivet har vi beskrevet de endringene som gjelder for den kommende fornyelse. Kontakt din rådgiver dersom noe skulle være uklart.

Følgende endring er gjort i våre vilkår, med virkning fra 01.04.2022

For vilkåret bedriftsforsikring WtCBRL, Kombinert industriforsikring WtCIND, Borettslag Boligsameie WtCBRL, Næringsbygg WtCNBY

Nytt vilkårpunkt

Bedrift	H.12 Boder, brakker og tilriggingsutstyr
Kombinert Industri	F.9 Boder, brakker og tilriggingsutstyr
Næringsbygg	G.1 Boder, Brakker og tilriggingsutstyr

1. Hvilke skader som dekkes
Forsikringen er utvidet til å omfatte boder, brakker og tilriggingsutstyr oppad til forsikringssummen nevnt i forsikringsbeviset, når dette er en følge av en erstatningsmessig skade jf, vilkårenes pkt A.1 - A.4.2 samt A.4.4 – A.5.3, inntruffet i forsikringstiden.

2. Sikring
Dører, porter, luker og liknende skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet.

Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Nøkler/koder skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FGs merke eller ved at betrodd person bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning. Når skap med kodelås tas i bruk, skal koden byttes.

Vinduer skal være lukket, haspet eller låst. Vindusrutene skal være solid festet. Utvendig glasslister skal ikke kunne fjernes med lett håndverktøy. Kravene til sikring av vinduer gjelder inntil 4 m over terreng eller når utbygg eller gjenstand

tydelig gir innklatringsmulighet. Dette omfatter også vinduer i dør.

Bommer som benyttes til sikring og hengelåsbeslag skal være av stål og skal ha et tverrsnittmål på minst 60 x 10 mm eller annet med tilsvarende styrke.

Bommenes forankring skal minst tilsvare bommenes styrke.

Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Bommenes hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene. Beslagets og hengelåsenes bøyle skal fylle hverandre.

Hengelåsbeslagene skal være slik konstruert at det beskytter lås og bøyle mot angrep.

Bommene skal låses med en FG-godkjent hengelås på hver bom, minimum klasse 3.

Hengelåsbeslagene skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsene.

Brennbart avfall og brennbare materialer som ligger fritt eller i boder, brakker og tilriggingsutstyr uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann i disse ikke kan smitte til bygning, og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg, og ikke under brennbart tak eller vindusåpning. Brennbart avfall og brennbare materialer kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra containeren/oppbevaringsenheten.

Nytt vilkårpunkt

Bedrit	H.13 Varer tilhørende andre
Kombinert Industri	F.10 Varer tilhørende andre

Forsikringen er utvidet til å omfatte varer tilhørende andre oppad til forsikringssum nevnt i forsikringsbeviset når dette er en følge av en erstatningsmessig skade jf, vilkårenes pkt A.1 - A.4.2 samt A.4.4 – A.5.3, inntruffet i forsikringstiden. Varene er medforsikret selv om forsikringstakeren ikke har forsikringsplikt, men bare i den utstrekning forsikringssummen overstiger verdien av egne og

andres forsikringspliktige ting og eieren selv ikke har tilstrekkelig forsikring.

Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede etter dette punkt endre avtalen eller la den opphøre. Ved skadeoppgjør kan Selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for sikrede med mindre Selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikrede interesse etter at skaden inntraff og før oppgjør finner sted.

Nytt vilkårs punkt

Bedrift H.14 Husleieforsikring, 1 risiko

1. Hvilke skader som dekkes
Forsikringen er utvidet til å omfatte husleieforsikring, 1 risiko oppad til forsikringssum nevnt i forsikringsbeviset. Ansvarstiden er 24 måneder med en karenstid på 48 timer.

Selskapet svarer for

-Tap av husleie i ansvarstiden på grunn av erstatningsmessig skade jfr. pkt. A, på forsikringsstedet i forsikringstiden ved at de lokaler som forsikringen gjelder, etter erstatningsmessig tingskade helt eller delvis ikke kan benyttes, at leieforholdet kan forlanges hevet eller ved at eieren plikter å innrømme reduksjon i husleien.

-Tap av husleie som skyldes at bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Unntatt

- tap av husleie på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.1.5.2.

2. Forsikringssum – husleietap
Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og skal minst tilsvare forsikringsinteressen.
Forsikringsinteressen settes til summen av forventede brutto inntekter i avtalt ansvarstid, dvs. leieinntekter og kontraktsmessige tilleggssytelser for de lokaler forsikringen gjelder. For lokaler som eieren selv anvender og for ledige lokaler, ansettes leien etter

markedspris. Er forsikringssummen lavere enn forsikringsinteressen, erstattes en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsinteressen (underforsikring).

3. Beregning av husleietap

Tap av husleieinntekt beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom med de forandringer som er en følge av enten skriftlige avtaler eller sannsynlig utvikling i ansvarstiden. For lokaler som eieren selv anvender fastsettes leien etter markedspris. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter. I beregningen tas ikke med den del av tapet som skyldes at gjenoppføring eller reparasjon hindres eller sinkes på grunn av:

- andre forbedringer, utvidelser eller endringer enn slike som skyldes påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift for utbedring av bygningskaden. Selskapet svarer ikke for slikt tap som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke var inntruffet.
- reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- manglende arbeidskraft etter skaden.
- ufullstendig tingforsikring
- manglende finansiering I den samlede erstatning for tap av husleieinntekt og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

Nytt vilkårs punkt

**Borrettslag Boligsameie
utsmykning
Kombinert Industri
utsmykning
Næringsbygg
utsmykning**

I.1 Kunstnerisk

F.11 Kunstnerisk

G.2 Kunstnerisk

Forsikringen er utvidet til å omfatte bygningens kunstneriske utsmykning oppad til forsikringssummen nevnt i forsikringsbeviset når dette er en følge av en erstatningsmessig skade jf. vilkårene pkt A, inntruffet i forsikringstiden.

Nytt vilkårs punkt

**Borrettslag Boligsameie
Kombinert Industri
Næringsbygg**

I.2 Glass over 5m2

F.12 Glass over 5 m2

G.3 Glass over 5 m2

Forsikringen er utvidet til å omfatte glass over 5m² oppad til forsikringssummen nevnt i forsikringsbeviset når dette er en følge av en erstatningsmessig skade jf. vilkårene pkt A.5, inntruffet i forsikringstiden.

For vilkåret Næringsbygg WtCNBY

Omskrevet vilkårpunkt

A.5.2 Unntatt er

Ny formulering:

A.5.2 Unntatt er:

- skade på glass i vinduer og dører over 5 m². erstattes ikke.
- skade ved tyveri og hærverk begått av ansatte, andre som utfører tjenester/arbeide for sikrede eller som er betrodd nøkler.

- hærverk begått av leietakere eller andre som har lovlig adgang til boliglokalene.
- utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadet hvis nøkler/koder har kommet på avveie.
- skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden.

Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter selskapet likevel tyveri og hærverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

Erstatter tidligere formulering:

A.5.2 Unntatt er:

- skade på glass i vinduer og dører
- skade ved tyveri og hærverk begått av ansatte, andre som utfører tjenester/arbeide for sikrede eller som er betrodd nøkler.

- hærverk begått av leietakere eller andre som har lovlig adgang til boliglokalene.
- utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadet hvis nøkler/koder har kommet på avveie.
- skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden.

Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter selskapet likevel tyveri og hærverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

For vilkåret Reise WtCREI

Omskrevet vilkårpunkt

2.5 Hva selskapet ikke erstatter

Ny formulering:

- Selskapet erstatter ikke avbestilling som skyldes:
- når avbestillingen skyldes graviditet, svangerskapsavbrytelse, fødsel eller andre forhold i forbindelse med svangerskap fra den 36 svangerskapsuke.
 - at sykehusopphold / utredning / undersøkelse /behandling tar lengre tid enn planlagt
 - at rekreasjons-/kuropphold fremskyndes eller utsettes
 - at reisens hensikt bortfaller
 - frykt for sykdom/smitte i andre tilfeller enn som beskrevet i pkt. 2.4
 - frykt for situasjonen/tilstanden på reisemålet
 - pålagt karantene og andre forebyggende smitteverntiltak

Forsikringen omfatter heller ikke forverring av eksisterende sykdom/kronisk lidelse uten at det er tegnet tilleggsforsikring for dette, se pkt.10.1

Erstatter tidligere formulering:

- Selskapet erstatter ikke avbestilling som skyldes:
- svangerskap, frivillig svangerskapsavbrytelse eller sykkelige tilstander på grunn av svangerskapet
 - fødsel fra og med 36. svangerskapsuke
 - at sykehusopphold / utredning / undersøkelse /behandling tar lengre tid enn planlagt

- at rekreasjons-/kuropphold fremskyndes eller utsettes

- at reisens hensikt bortfaller

- frykt for sykdom/smitte i andre tilfeller enn som beskrevet i pkt. 2.4

- frykt for situasjonen/tilstanden på reisemålet

- pålagt karantene og andre forebyggende smitteverntiltak

Forsikringen omfatter heller ikke forverring av eksisterende sykdom/kronisk lidelse uten at det er tegnet tilleggsforsikring for dette, se pkt.10.1

For vilkåret Sykeavbrudd WtCSYA

Omskrevet vilkårspunkt

4.1 Forsikringen gir ikke rett til erstatning ved:

Ny formulering:

- Sykdom som har vist symptomer i de første 30 dager etter at forsikringen trådte i kraft.
- Psykiske lidelser (inklusive somatoforme lidelser).
- Sykdom som skyldes alkohol, rusmidler eller misbruk av medikamenter.

Ved forhøyelse av forsikringssummen gjelder disse regler også for økningen (unntatt ved automatisk forhøyelse).

Erstatter tidligere formulering:

- Sykdom som har vist symptomer i de første 30 dager etter at forsikringen trådte i kraft.
- Psykiske lidelser (inklusive somatoforme lidelser).
- Sykdom som skyldes alkohol, rusmidler eller misbruk av medikamenter.
- Fravær som følge av eller i forbindelse med normalt svangerskap.

Ved forhøyelse av forsikringssummen gjelder disse regler også for økningen (unntatt ved automatisk forhøyelse).

Følgende endring er gjort i våre vilkår, med virkning fra 01.01.2022

For vilkårene Arbeidsmaskinforsikring WtCCARM, Storbilforsikring WtCSTB, Næringsbilforsikring WTCNBL og Veterankjøretøy WtCVET

Omskrevet vilkårspunkt

Arbeidsmaskin 1.5	Hvem forsikringen gjelder for
Storbil 1.6	Hvem forsikringen gjelder for
Næringsbil 1.4	Hvem forsikringen gjelder for
Veterankjøretøy 1.4	Hvem forsikringen gjelder for

Ny formulering:

Panthaver og andre med tinglyst eiendomsrett i motorvognen.

Erstatter tidligere formulering:

Når det fremgår av forsikringsbeviset, gjelder forsikringen også andre som har økonomisk interesse i at motorvognen ikke skades eller går tapt. Denne utvidede avtale gjelder for den som mottar særskilt bekreftelse fra selskapet om dette.

Omskrevet vilkårspunkt

Arbeidsmaskin 3.1.1	Bilansvar
Storbil 3.1	Ansvarsforsikring
Veterankjøretøy 3.1	Ansvarsforsikring

Ny formulering:

Selskapet dekker erstatningsansvar etter bilansvarsloven (BAL) - ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 100 000 000 ved skade på ting. Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsom- rådet (EØS), dekkes etter norske regler dersom dette gir høyere dekning. Det kan forekomme at enkelte av de nye stater i Europa ikke aksepterer "Grønt kort" fordi de ikke er med i internasjonalt forsikringssamarbeid. Disse stater forlanger at det tegnes særskilt ansvarsforsikring ved innreise i landet - "grenseforsikring". Når slik grenseforsikring er tegnet, gjelder Selskapets ansvarsforsikring bare for skade som rammer fører og reisende med motorvognen. Haikere er unntatt. Ansvarsforsikringen omfatter også Rettshjelp for personlig bruker/eier av motorvogn - se pkt 3.1.3. (punkt 12 for Storbil).

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet dekker erstatningsansvar etter bilansvarsloven (BAL) - ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 1 000 000 ved skade på ting.

For skade på ting er beløpet inntil kr 10 000 000. For erstatningsansvar på annet ansvarsgrunnlag enn BAL, er selskapets erstatningsplikt ved skade på ting - unntatt for skade på gods som blir ført med motorvognen - samlet kr 20 000 000 for hvert skadetilfelle inkludert evt. ansvar etter BAL. Beløpet kan ytterligere utvides ved tilleggsavtale. Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), dekkes etter norske regler dersom dette gir høyere dekning. Når det er tegnet særskilt ansvarsforsikring som skal omfatte erstatningsansvar etter besøkslandets lovgivning - "grenseforsikring", gjelder selskapets ansvarsforsikring bare for skade som rammer fører og reisende med motorvognen. Haikere er unntatt.

Omskrevet vilkårpunkt

Arbeidsmaskin 5.2.1 (første avsnitt) Generelle sikkerhetsforskrifter

Storbil 5.2.3 (første avsnitt)

Sikkerhetsforskrift bruk av motorvognen

Næringsbil 5.2.3 (første avsnitt)

Sikkerhetsforskrift bruk av motorvogn

Ny formulering:

Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis og sertifikater myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører. Fører over 80 år med førerkort klasse A, A1, B, BE, S og T skal ha legeattest som beskrevet i førerkortforskriftenes § 30, pkt 2 som bekrefter tilfredsstillende helse. Tilsvarende legeattest skal også innehas av fører av førerkortfrie kjøretøyer med egenvekt over 150 kg. Legeattesten kan kreves fremlagt for selskapet. Manglende legeattest anses som brudd på sikkerhetsforskriften.

Erstatter tidligere formulering:

Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører.

For vilkårene Næringsbil WTCNBL, Veterankjøretøy WtCVET

Omskrevet vilkårpunkt

Næringsbil 8.4.3 (siste avsnitt) Egenandeler

Veterankjøretøy 7.4.3(siste avsnitt) Brann- og tyveriskade

Ny formulering:

FG =Forsikringsgodkjent

Erstatter tidligere formulering:

FG = Forsikringssselskapenes Godkjenningnemnd.

For vilkåret Veterankjøretøy WtCVET

Utvidelse

9.5.2 Dødsfall

I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000.

Hele vilkårpunktet:

Har ulykkesskaden innen ett år ført til dødsfall utbetales det dødsfallsersatning. Forsikringssummen er kr 100.000 hvis forsikrede ved sin død hadde ektefelle/registrert partner/folkeregistrert samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000.

For vilkåret Næringsbil WTCNBL

Utvidelse

8.4.5 Annen vognskade

Økt reduksjon av egenandel fra 3 000,- til 5 000,- ved påkjørsel av dyr.

Hele vilkårpunktet:

Egenandel kr 10 000 hvis ikke annet fremgår av særvilkår eller forsikringsbeviset. Det fratrekkes ingen egenandel ved skade som skyldes påkjørsel av dyr som går løse på vei, når forholdet omgående har blitt rapportert til politimyndighet eller viltneemnd på stedet. Dersom det av forsikrings beviset fremgår en høyere egenandel enn nevnt i første avsnitt, reduseres denne med kr 5 000 i slike tilfeller.

For vilkåret Generelle vilkår WtCGEN

Omskrevet vilkårpunkt

8 Fornøyelse av forsikringen

Ny formulering:

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

Erstatter tidligere formulering:

Forsikring som gjelder for en tid av minst ett år, fornyes for ett år ad gangen, hvis ikke forsikringstakeren har sagt opp avtalen innen forsikringstidens utløp.

For vilkåret gruppelev WtCGRU**Omskrevet vilkårs punkt****2.2 Ikrafttredelse for arbeidstakeren****Ny formulering:**

Arbeidsgiveren skal gi skriftlig erklæring om at de arbeidstakerne som gruppelevsforsikringen skal omfatte er helt arbeidsdyktige. Selskapet har rett til å kreve nærmere helseopplysninger når forsikringssummen overstiger en viss grense, når den som skal være med i forsikringen er over en viss alder eller er administrativ leder av bedriften. Det samme gjelder når forsikringen ved ikraftsettelsen omfatter mindre enn et visst antall personer, eller om tilslutningen til forsikringen er frivillig. For medforsikret ektefelle/registrert partner /samboer kreves ingen erklæring om arbeidsdyktighet eller helsetilstand i ordninger med obligatorisk medlemskap. Dersom ektefellen/registrert partner/samboer dør innen 2 år etter at denne ble medforsikret gjelder en innskrenket erstatningsplikt for selskapet jf. Punkt 6.1. Det samme gjelder ved forhøyelse av ektefelle/registrert partner/samboerforsikringen. Forsikringsavtalen trer i kraft når tilslutningskravet er oppfylt.

Erstatter tidligere formulering:

Arbeidsgiveren skal gi skriftlig erklæring om at de arbeidstakerne som gruppelevsforsikringen skal omfatte er helt arbeidsdyktige. Selskapet har rett til å kreve nærmere helseopplysninger når forsikringssummen overstiger en viss grense, når den som skal være med i forsikringen er over en viss alder eller er administrativ leder av bedriften. Det samme gjelder når forsikringen ved ikraftsettelsen omfatter

mindre enn et visst antall personer, eller om tilslutningen til forsikringen er frivillig. For medforsikret ektefelle/registrert partner /samboer kreves ingen erklæring om arbeidsdyktighet eller helsetilstand i ordninger med obligatorisk medlemskap. Dersom ektefellen/registrert partner/samboer dør innen 2 år etter at denne ble medforsikret gjelder en innskrenket erstatningsplikt for selskapet jf. Punkt 6.1. Det samme gjelder ved forhøyelse av ektefelle/registrert partner/samboerforsikringen.

Nytt vilkårs punkt**3.5 Tilslutningskrav**

For personalgrupper er tilslutningskravet for etablering av gruppelevsforsikringen minimum to personer.

Omskrevet vilkårs punkt**10.2 Opphør som følge av manglende oppfylling av "Utfyllende regler for gruppelevsforsikringen****Ny formulering:****Opphør som følge av manglende tilslutningskrav**

Hvis gruppelevsforsikringen ved utløpet av et forsikringsår ikke lenger tilfredsstillende tilslutningskravet på et minimum av to sikrede, trer forsikringen uten videre ut av kraft ved utgangen av det følgende forsikringsår, dersom betingelsene heller ikke da er oppfylt. Avtalen kan likevel forlenges med ytterligere ett år, dersom forsikringstakeren godtgjør at betingelsene sannsynligvis vil bli oppfylt ved utgangen av det forsikringsåret.

Erstatter tidligere formulering:**Opphør som følge av manglende oppfylling av "Utfyllende regler for gruppelevsforsikringen**

Hvis gruppelevsforsikringen ved utløpet av et forsikringsår ikke lenger tilfredsstillende betingelsene i "Utfyllende regler for gruppelevsforsikring", trer forsikringen uten videre ut av kraft ved utgangen av det følgende forsikringsår, dersom betingelsene heller ikke da er oppfylt. Avtalen kan likevel forlenges med ytterligere ett år, dersom forsikringstakeren godtgjør at betingelsene sannsynligvis vil bli oppfylt ved utgangen av det forsikringsåret.

For vilkåret Reise WtCREI

Begrensning

2.2 Hva forsikringen omfatter

Begrenset til at forsikringen omfatter de som er nevnt i forsikringsbeviset.

Hele vilkårspunktet:

Forsikringen omfatter det du ifølge kvittering har betalt for den avbestilte reisen for deg selv og øvrige nevnt i forsikringsbeviset jf. pkt. 1.2 og som du ikke får refundert i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser. Arrangementer er omfattet når de er en del av reisens pris. Forsikringstiden regnes fra det tidspunkt reisen og/eller leieforholdet er helt eller delvis betalt fram til planlagt avreisetidspunkt. Det er en forutsetning at forsikringen er kjøpt før første innbetaling er foretatt. Avbestilling etter at en reise er påbegynt omfattes ikke. Hvis ikke annet er angitt i forsikringsbeviset er erstatningen begrenset til kr 30.000 pr. person, inntil kr 80.000 pr. familie.

For vilkåret Yrkesskade WtCYSS

Omskrevet vilkårspunkt

1.8 (siste avsnitt) Yrkesskade / yrkessykdom

Ny formulering:

Yrkesskadeforsikringen er utvidet til å dekke ulykkesskade på direkte reise mellom hjem og arbeidssted.

Erstatter tidligere formulering:

Yrkesskadeforsikringen er utvidet til å dekke ulykkesskade på vei til/fra arbeid.

Nye vilkårspunkt:

6.4 Endring av yrke

Premien er fastsatt på grunnlag av forsikredes arbeid. Forandring av arbeid/yrke skal meldes til selskapet. Dette for at selskapet skal kunne avgjøre hvorvidt og til hvilken premie forsikringen kan opprettholdes.

6.5 Endring av antall forsikrede

6.5.1 Forsikring uten navneliste

Endres antall forsikrede med 10 % eller mer i forsikringstiden, skal forsikringen endres straks.

6.5.2 Forsikring med navneliste

Forsikringstaker må sende melding til selskapet når en ansatt slutter eller en ny begynner i bedriften, samt endring av risikogruppe på grunn av skifte av arbeid.

For vilkåret Kollektiv ulykkesforsikring WtCKUL

Utvidelse

1 Definisjoner

1.9 Ektefelle/registrert partner

Med forsikredes ektefelle menes den person som har inngått lovformelig ekteskap med den forsikrede. Likestilt med ektefelle er den som har inngått registrert partnerskap med den forsikrede. En person regnes ikke som ektefelle eller registrert partner lenger enn til det tidspunkt som det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

1.10 Samboer

Med samboer forstås:

- person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller det er åpenbart at faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

Nytt vilkårspunkt:

1.1 Behandlingsutgifter

Med behandlingsutgifter menes utgifter til behandling og reiser som følge av en ulykkesskade.

1.2 Forsikrede

Forsikrede er den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til. Se pkt 2.

1.3 Forsikringssum

Forsikringssum er det beløp som er avtalt for forsikringen og som fremkommer av forsikringsbeviset.

1.4 Forsikringstaker

Forsikringstaker er den som ifølge forsikringsbeviset har inngått forsikringsavtalen om ulykkesforsikring og har råderett over forsikringen.

1.5 Forsikringstiden

Forsikringstiden er den tiden den avtalte forsikringen er i kraft. Forsikringen fornyes for ett år av gangen.

1.6 Forsikringstilfelle

Et forsikringstilfelle inntreffer når de faktiske forutsetningene som utløser rettigheter etter ulykkesforsikringen foreligger.

1.7 Medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr 373, del II og III. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser o.l.

1.8 Ulykkeskade

Med ulykkeskade forstås fysisk skade på en person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, "et ulykkestilfelle", som inntreffer i forsikringstiden.

1.9 Ektefelle/registrert partner

Med forsikredes ektefelle menes den person som har inngått lovformelig ekteskap med den forsikrede. Likestilt med ektefelle er den som har inngått registrert partnerskap med den forsikrede. En person regnes ikke som ektefelle eller registrert partner lenger enn til det tidspunkt som det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

1.10 Samboer

Med samboer forstås:

- person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller det er åpenbart at faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

Omskrevet vilkårspunkt

7.3.3 Dødsfall

Ny formulering:

Forsikringssummen utbetales ved forsikredes død i forsikringstiden. Erstatningens størrelse fremgår av forsikringsbeviset.

7.3.3.1 Hvem forsikringen utbetales til

7.3.3.1.1 Generell begunstivelse
Begunstigelse jfr. Forsikringsavtaleloven (FAL) § 19-11. Forsikringssummen utbetales til gjenlevende ektefelle/registrert partner/samboer. Hvis forsikrede ikke etterlater seg ektefelle/registrert partner/samboer tilfaller utbetalingen arvinger etter lov eller testament jfr. FAL § 15-1.

7.3.3.1.2 Individuell begunstivelse
Har forsikrede oppnevnt særskilt begunstigede under denne avtalen eller oppnevnt begunstigede ved testament bortfaller pkt. 7.3.3.1.1.

Erstatter tidligere formulering:

Utbetalingen av forsikringssummen følger bestemmelsene i FAL kap 15:

Hovedregler

Forsikringsutbetalingen tilfaller forsikringstaker.

Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle/registrerte partner. Har ikke avdøde slike, eller er de ikke lenger i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle/registrert partner etter avsnittet ovenfor når det på dødsfallstidspunktet

er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Begunstigelse

Ønsker forsikringstaker at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utpekte personer (f eks samboer) eller andre begünstigede, må dette avtales med selskapet. En slik begünstigelse vil fremgå av forsikringsbeviset.

Hvis samboer er oppnevnt som begünstiget uten å være navngitt, skal med slik samboer forstås:

- person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- person som hadde felles barn og felles bolig med forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller det er åpenbart at faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

For vilkåret Bedrift WtCBED

Omskrevet vilkårpunkt

A.1.5 Naturskade

Ny formulering:

A.1.5.1 Selskapet svarer for skade ved

Naturskade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. Lov om

Naturskadeforsikring.

A.1.5.2 Unntatt er

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
- skog
- avling på rot

- beite, innmark, utmark
- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løvsøre.

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet svarer for skade ved naturulykke, se Standardvilkår for naturskade.

Omskrevet vilkårpunkt

B.1.3 Avbruddstap

Ny formulering:

Avbruddstap i inntil 12 måneder, beregnet etter reglene i pkt C.3 ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Avbruddstap innenfor ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er berørt.

Tapet erstattes med inntil to ganger forsikringssummen for maskiner, løvsøre og varer (begrensningen gjelder tilsammen for begge avsnittene ovenfor).

Avbruddstap som følge av at brann- eller naturskade rammer forsikringstakers faste vareleverandører eller kunder, innen Norden, erstattes med inntil 10 % av

forsikringssummen for maskiner, inventar, løsøre og varer, maks kr 450 000.

Unntatt er

- avbruddstap som følge av reduserte ytelser fra vann-, tele-, og elektrisitetsverk eller andre offentlige eller private tjenesteytelser.
- avbruddstap pga at bruken avforsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.1.5.2.

Ansvarstiden begynner på det tidspunktet skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring/gjenoppføring hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende i inntil 12 måneder fra skadedagen.

Erstatter tidligere formulering:

Avbruddstap i inntil 12 måneder, beregnet etter reglene i pkt C.3 ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Avbruddstap innenfor ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er berørt. Tapet erstattes med inntil to ganger forsikringssummen for maskiner, løsøre og varer (begrensningen gjelder tilsammen for begge avsnittene ovenfor).

Avbruddstap som følge av at brann- eller naturskade rammer forsikringstakers faste vareleverandører eller kunder, innen Norden, erstattes med inntil 10 % av forsikringssummen for maskiner, inventar, løsøre og varer, maks kr 450 000.

Unntatt er

- avbruddstap som følge av reduserte ytelser fra vann-, tele-, og elektrisitetsverk eller andre offentlige eller private tjenesteytelser.

- avbruddstap pga at bruken avforsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt 1.3.1 - 1.3.6.

Ansvarstiden begynner på det tidspunktet skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring/gjenoppføring hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende i inntil 12 måneder fra skadedagen.

Omskrevet vilkårspunkt

Ny formulering:

G SÆRVILKÅR - SIKRING MOT TYVERI OG HÆRVERK

Reglene gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker.

Eier av virksomheten, eller den som opptrer på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i lokalene når dørene låses.

Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

For B-klassifisering av virksomheten, se Virksomhetsregister, FG-121.

Reglene omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen. Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende.

Der låsenhet og innbruddsalarm er nevnt i dette dokumentet, skal slikt utstyr være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle kravene i kapittel Sikringsutstyr.

Lokalene skal omslutes av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet bygningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320.

For bruk av elektronisk låsesystem (adgangskontroll), se Krav til system og enkeltkomponenter for elektronisk avlåsing i beskyttelsesklassene B1, B2 og B3 i FG-240.

For FG-regler til automatiske innbrudds- og overfallalarmsystem, se FG-200.

Veiledning for gjennomføring av reglene finnes i Håndbok i innbruddssikring, FG-111.

G.1 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B1

G.1.1 Dører, porter og luker

- 1 skal være låst med minst 1 stykk låsenhet.
- 2 kan ha låsenhet med innvendig knappvriders dersom:
 - glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren, er sikret med gitter eller er FG-godkjent minimum klasse P4A. eller
 - underkant av glass ligger høyere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren.
- 3 som er to-fløyede:
 - skal være låst med låsenhet som holder dørbladene sammen
 - passivt dørblad skal sikres oppe og nede med skåter av stål
 - utenpåliggende skåter skal låses
 - sluttstykke skal ha forsterkerbeslag med gjennomgående bolter
- 4 som er skyvbare, skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon med låsenhet.
- 5 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

G.1.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

- 1 Vinduer skal være lukket og haspet, eller låst.
- 2 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang/innklatringsmulighet, skal være festet slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

G.2 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

G.2.1 Dører, porter og luker

- 1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter hvorav en kan ha innvendig knappvriders.
- 2 skal minst ha samme styrke og stivhet som en 35 mm kompakt tredør.
- 3 som er utadslående, skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
- 4 som har trekarm, skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

G.2.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

- 1 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang/innklatringsmulighet, skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P4A.
- 2 Dersom lokalene er sikret med FG-godkjent innbruddsalarm minimum Grad 3 med skallsikring, kan utstillingsvinduer mot offentlig sted være usikret. Den samlede verdi av varer nærmere enn 1,5 m fra usikrede glassflater skal ikke overstige NOK 10 000.
- 3 Sonesikring
Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de tyveriattraktive varene etter avtale med forsikringssselskapet. Virksomheten for øvrig kan da være beskyttet etter beskyttelsesklasse B1.

Begge områder skal være sikret med innbruddsalarm minimum Grad 3.

G.3 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

G.3.1 Dører, porter og luker

- 1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter
- 2 skal være FG-godkjent i henhold til EN 1627 minimum klasse 3.

G.3.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Glass skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P6B.

G.4 Sikringsutstyr

G.4.1 Låsenheter

- skal være FG-godkjent
- skal bestå av låskasse/tilholder, sylinder, sylinderbeslag og sluttstykke, eller være hengelås med tilhørende beslag
- skal være montert etter fabrikantens anvisninger

G.4.2 Innfesting av glass

skal være sikret spesielt mot demontering iht. Glass og Fasadeforeningens retningslinjer.

G.4.3 Fast gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
 - stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm, eller
 - stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke. Gitteret skal festes med minimum 6 mm gjennomgående bolter. Avstand mellom boltene skal maksimalt være 40 cm. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- som ikke er fastmontert, skal være sikret og låst med FG-godkjente låsenheter i henhold til B-krav for dør

Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være sikret og låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør.

G.4.4 Rullesjalusi, rulle-, sakse- og skyvegitter

- skal være typegodkjent av FG
- skal være låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør
- skal festes til fast karm eller bygningskonstruksjon i henhold til fabrikantens anvisninger
 - og skal ikke kunne demonteres fra utsiden eller i lukket stilling
- med bredde over 3 meter skal være låst med to FG-godkjente låsenheter som krevd for dør, en på hver side
- Rullegitter, saksegitter og skyvegitter skal i lukket stilling være festet til fast karm eller bygningskonstruksjon og sikre hele åpningen. Det skal ikke være mulig å klatre over gitteret i lukket stilling

G.4.5 Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det gir døren samme styrke mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Erstatter tidligere formulering:

G SÆRVILKÅR - SIKRING MOT TYVERI OG HÆRVERK

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t forskrifter nærmere beskrevet under dette punkt.

FG = Forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG - godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-Publikasjon 111:5.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt G.4.

G.1.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

1 skal være låst med en FG-godkjent låseenhet. I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låsenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt som grenser til dør er uten vindu, eller glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate. (Se pkt G.4 - Sikringsutstyr.)

2 skal ha låsenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

6 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

G.1.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.

2 Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:

- sikkerhetsglass.
- polykarbonatplate.
- gitter.
- rullesjalusi
- lem.

(Se pkt G.4 - Sikringsutstyr)

G.1.3 Vinduer, også vindu i dør

1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

2 Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

G.1.4 Hengslete vinduer i butikk og lagerlokale som butikken bruker skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

G.2 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t forskrifter.nærmere beskrevet under dette punkt.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publikasjon 111.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt G.4.

G.2.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

1 skal være låst med minst en FG-godkjent låsenhet.

2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

G.2.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

G.2.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av følgende alternativ

- gitter.

Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggssikres.

- rullesjalusi.

- sikkerhetsglass.

- polykarbonatplate.

- lem.

(Se pkt G.4 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer, nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu, må ikke overstige kr 60 000.

Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassflate på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr 10 000.

Ved usikrede utstillingsvinduer (jfr 1.ledd) skal lokalene være sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg. 199, pkt. 33).

Faste vinduer under 1,5 m², som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

G.2.4 Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg med alarmklasse - minst EA-2.

G.3 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t forskrifter nærmere beskrevet under dette punkt.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publikasjon 111.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt G.4.

G.3.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

1 skal være låst med minst to FG-godkjent låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

G.3.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område skal være godkjent

etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

G.3.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass.

1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av følgende alternativ

- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.

- rullesjalusi.

- sikkerhetsglass.

- polykarbonatplate.

- lem.

(Se pkt G.4 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer, nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu, må ikke overstige kr 60 000.

G.4 Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklassene B1, B2 eller B3 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

G.4.1 Sikkerhetsglass

1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter".

(Glassbransjeforbundet i Norge).

3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

G.4.2 Gitter

1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av

- stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm, eller

- stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

G.4.3 Rullesjalusi

1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av stållameller av minst 1,2 med mer tykkelse som er helt tette.

2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

G.4.4 Lem

1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

G.4.5 Polykarbonatplate

1 skal være minst 6 mm tykk.

2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

G.4.6 Bom

1 skal være av stål og tilfredsstillende:
Utvendig: Tverrsnitt minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Tverrsnitt minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

4 skal ha hengselbeslag av stål på bommen, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengselbøylen.

5 skal være slik at beslagets og hengselens bøyler skal fylle hverandre.

6 utvendig, skal ha hengselbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

G.4.7 Hengselbeslag

1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengselåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.

2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

G.4.8 Bakkantbeslag

Skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Omskrevet vilkårpunkt

G.8 Sikkerhetsforskrift for innhold i låst verdiskap/hvelv, nattsafe og minibank.

Ny formulering: (første avsnitt)

Verdioppbevaringsenheten skal tilfredsstillere krav fastsatt i norsk standard 5081, 5088 eller 5089, INSTA 610, NS-EN1143-1 eller tilsvarende svensk, finsk eller dansk standard, og være forsikringsgodkjent (FG). Forsikringen omfatter tap eller skade på innhold i oppbevaringsenhet som angitt i forsikringsbeviset.

Erstatter tidligere formulering:

Verdioppbevaringsenheten skal tilfredsstillere krav fastsatt i norsk standard 5081, 5088 eller 5089, INSTA 610, NS-EN1143-1 eller tilsvarende svensk, finsk eller dansk standard, og være godkjent av forsikringsseksjonen godkjennelsesnevnd (FG). Forsikringen omfatter tap eller skade på innhold i oppbevaringsenhet som angitt i forsikringsbeviset.

Omskrevet vilkårpunkt

H.2 Ekstrautgifter ved datamaskinavbrudd

H.2.2

Ny formulering: (fjerde avsnitt)

Unntatt er ekstrautgifter på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.1.5.2.

Erstatter tidligere formulering: (fjerde avsnitt)

Unntatt er ekstrautgifter på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt. 1.3.1 - 1.3.6.

Omskrevet vilkårpunkt

H.3 EDB – Datamaskinforsikring

E.3.1.2.1

Ny formulering:

Skader nevnt under vilkårets punkt 1 og forhold nevnt i punkt A.1.5.2.

Erstatter tidligere formulering:

Skader nevnt under vilkårets punkt 1 og WNAT 1-1 Naturskade.

Omskrevet vilkårpunkt

H.4 Datamaskinavbrudd

H.4.2

Ny formulering: (fjerde avsnitt)

Unntatt er avbruddstap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.1.5.2.

Erstatter tidligere formulering: (fjerde avsnitt)

Unntatt er avbruddstap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt. 1.3.1 - 1.3.6.

Nye vilkårpunkt:

I.1 Sikkerhetsforskrift for frityrgrøter

I.1 Brannsikring

1.1 Ett 6 kg håndslukningsapparat i brann klasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3. Plassering av slukkere skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig. Håndslukker skal kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

- 1.2 Over frigryter som inneholder mer en 8 liter vegetabilsk olje skal det i tillegg installeres et automatisk brannsløkkeranlegg (se punkt 2).
- 1.3 Ved arbeidstidens slutt skal strømtilførslene til frityrgrytene frakobles automatisk via en 2 polet tidsbryter.
- 1.4 Rengjøring av ventilasjon
- Ventilasjonshette over frigryter skal rengjøres regelmessig og minimum en gang hver uke.
- Ventilasjonskanaler fra frityrgryster skal rengjøres minst en gang i året.

1.2 Automatisk brannsløkkeranlegg

2.1 Godkjennelse

Det automatiske brannsløkkeranlegget med slokkemiddel (heretter anlegget) skal prosjekteres og installeres til en relevant standard. Minimumskrav er gitt i NFPA 17A.

Det må dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden.

Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav. Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

2.2 Drift og vedlikehold

Anlegget skal alltid holdes i full driftsikker stand.

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A.

Kontroll av anlegget skal gjennomføres av leverandør eller egne ansatte som har fått opplæring i drift og vedlikehold av leverandør og skal utføres minst halvårlig.

All dokumentasjon vedrørende drift og vedlikehold, inkludert kontrolljournaler og lignende, skal være tilgjengelige som en del av internkontrollen.

2.3 Ettersyn og etterkontroll

2.3.1. Det skal utpekes en ansvarshavende og en stedfortreder.

2.3.2. Ansvarshavende og stedfortreder skal :

- Gjennomgå nødvendig opplæring fra leverandør av anlegget
- Sikre at anlegget forblir funksjonsdyktig til enhver tid.
- Påse at alle punkter testprosedyrer, service og vedlikeholdsplaner som er utarbeidet av leverandør, gjennomføres i henhold til de avtalte tidsintervaller.
- Påse at det gjennomføres en årlig kontroll av anlegget, inkludert påbudte håndsløkkerapparat (er).

2.4 Endringer av anlegget

Ved endringer i de beskyttede området må det sikres at anleggets effektivitet opprettholdes. Endringene eller utvidelser må utføres etter gjeldende regler som beskrevet i punkt 2.1.

2.5 Forholdsregler ved inntruffet utløsning av slokkeranlegget

Etter at aktivisering har funnet sted skal anlegget uten opphold settes i driftsmessig stand igjen. Beholderne (flaskebatteri) sendes for refylling omgående. Dersom beholderne (fleskebatteri) ikke kan refylles i løpet av 24 timer må det finnes reservebeholdere på forsikringsstedet.

**For vilkåret Kombinert industriavbruddforsikring
WtCIAV****Omskrevet vilkårs punkt****B Hva som er forsikret****Ny formulering:**

Avbruddstap i ansvarstiden - beregnet etter reglene i pkt C - ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av skade, jf pkt A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Avbruddstap i ansvarstiden, dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Avbruddstap som følge av naturskade erstattes med inntil kr 10 millioner pr forsikringssted. (Denne bestemmelse gjelder for begge avsnittene ovenfor).

Unntatt er avbruddstap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt under gjeldende vilkår for kombinert industriforsikring punkt A.7.1.

Den avtalte ansvarstid, angitt i forsikringsbeviset, begynner på det tidspunkt skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring eller gjenanskaffelse hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende inntil 12 måneder fra skadedagen.

Erstatter tidligere formulering:

Avbruddstap i ansvarstiden - beregnet etter reglene i pkt C - ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av skade, jf pkt A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Avbruddstap i ansvarstiden, dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer

eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Avbruddstap som følge av naturskade erstattes med inntil kr 10 millioner pr forsikringssted. (Denne bestemmelse gjelder for begge avsnittene ovenfor).

Unntatt er avbruddstap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt 1.3.1 - 1.3.6.

Den avtalte ansvarstid, angitt i forsikringsbeviset, begynner på det tidspunkt skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring eller gjenanskaffelse hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende inntil 12 måneder fra skadedagen.

For vilkåret Borretslag / Boligsameie WtCBRL**Omskrevet vilkårs punkt****A.1.4 Naturskade****Ny formulering:**

Selskapet svarer for skade ved.

- naturskade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. Lov om Naturskadeforsikring.

Unntatt er

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen

- skog
- avling på rot
- beite, innmark, utmark
- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende

- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.

- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.

- utgifter til sikring og forebygging
- infiltrasjons-/spredeledning
- spredegrøft
- brønn eller borehull
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
- utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til Plan og bygningsloven.

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet svarer for skade ved Naturulykke, se egne naturskadevilkår.

Omskrevet vilkårs punkt

A.4 Vann og annen væske

A.4.2.6

Ny formulering:

skade ved vann som erstattes i henhold til Lov om naturskadeborsikring av 16 juni 1989 nr. 70.

Erstatter tidligere formulering:

skade ved vann som erstattes i henhold til Naturskadevilkårene.

Omskrevet vilkårs punkt

B.7 Borrettslaget husleietap

Ny formulering: (siste avsnitt)

Unntatt er husleietap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.1.4.

Erstatter tidligere formulering: (siste avsnitt)

Unntatt er husleietap på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt. 1.3.1 - 1.3.6.

Omskrevet vilkårs punkt

H.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1

Ny formulering:

H.4 Sikring mot tyveri og hærverk
Reglene gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker.

Eier av virksomheten, eller den som opptrer på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i lokalene når dørene låses.

Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

For B-klassifisering av virksomheten, se Virksomhetsregister, FG-121.

Reglene omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen. Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende.

Der låsenhet og innbruddsalarm er nevnt i dette dokumentet, skal slikt utstyr være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle kravene i kapittel Sikringsutstyr.

Lokalene skal omsluttet av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet bygningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320.

For bruk av elektronisk låsesystem (adgangskontroll), se Krav til system og enkeltkomponenter for elektronisk avlåsning i beskyttelsesklassene B1, B2 og B3 i FG-240.

For FG-regler til automatiske innbrudds- og overfallalarmsystem, se FG-200.

Veiledning for gjennomføring av reglene finnes i Håndbok i innbruddssikring, FG-111.

H.4.1 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B1

H.4.1.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 1 stykk låsenhet.

2 kan ha låsenhet med innvendig knappvrider dersom:

-glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst til knappvrideren, er sikret med gitter eller er FG-godkjent minimum klasse P4A.

eller

-underkant av glass ligger høyere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst til knappvrideren.

3 som er to-fløyede:

- skal være låst med låsenhet som holder dørbladene sammen

- passivt dørblad skal sikres oppe og nede med skåter av stål

- utenpåliggende skåter skal låses

- sluttstykke skal ha forsterkerbeslag med gjennomgående bolter

4 som er skyvbare, skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon med låsenhet.

5 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

H.4.1.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Vinduer skal være lukket og haspet, eller låst.

2 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst/innklatringsmulighet, skal være festet slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

H.4.2 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

H.4.2.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter hvorav en kan ha innvendig knappvrider.

2 skal minst ha samme styrke og stivhet som en 35 mm kompakt tredør.

3 som er utadslående, skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

4 som har trekarm, skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

H.4.2.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst/innklatringsmulighet, skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P4A.

2 Dersom lokalene er sikret med FG-godkjent innbruddsalarm minimum Grad 3 med skallsikring, kan utstillingsvinduer mot offentlig sted være usikret. Den samlede verdi av varer nærmere enn 1,5 m fra usikrede glassflater skal ikke overstige NOK 10 000.

3 Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de tyveriattraktive varene etter avtale med forsikringsselskapet. Virksomheten for øvrig kan da være beskyttet etter beskyttelsesklasse B1. Begge områder skal være sikret med innbruddsalarm minimum Grad 3.

H.4.3 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

H.4.3.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter

2 skal være FG-godkjent i henhold til EN 1627 minimum klasse 3.

H.4.3.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Glass skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P6B.

H.4.4 Sikringsutstyr

H.4.4.1 Låsenheter

- skal være FG-godkjent

- skal bestå av låskasse/tilholder, sylinder, sylinderbeslag og sluttstykke, eller være hengelås med tilhørende beslag
- skal være montert etter fabrikantens anvisninger

H.4.4.2 Innfesting av glass

skal være sikret spesielt mot demontering iht. Glass og Fasadeforeningens retningslinjer.

H.4.4.3 Fast gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm, eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke. Gitteret skal festes med minimum 6 mm gjennomgående bolter. Avstand mellom boltene skal maksimalt være 40 cm. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- som ikke er fastmontert, skal være sikret og låst med FG-godkjente låsenheter i henhold til B-krav for dør

Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være sikret og låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør.

H.4.4.4 Rullesjalusi, rulle-, sakse- og skyvegitter

- skal være typegodkjent av FG
- skal være låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør
- skal festes til fast karm eller bygningskonstruksjon i henhold til fabrikantens anvisninger og skal ikke kunne demonteres fra utsiden eller i lukket stilling
- med bredde over 3 meter skal være låst med to FG-godkjente låsenheter som krevd for dør, en på hver side
- Rullegitter, saksegitter og skyvegitter skal i lukket stilling være festet til fast karm eller bygningskonstruksjon og sikre hele åpningen. Det skal ikke være mulig å klatre over

gitteret i lukket stilling

H.4.4.5 Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det gir døren samme styrke mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Erstatter tidligere formulering:

H.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1 Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-dører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG=Forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG=Publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

- 1.1 skal være låst med en FG-godkjent låseenhet. I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låsenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt som grenser til dør er uten vindu, eller glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate. (Se pkt. 5 - Sikringsutstyr.)
- 1.2 skal ha låsenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
- 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område.

2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.

2.2 Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med

- sikkerhetsglass.
- polykarbonatplate.
- gitter.
- rullesjalusi
- lem.

(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

3 Vinduer, også vindu i dør.

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

3.2 Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

4. Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale som butikken bruker skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

5. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1(NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengsel. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengselbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengselbøylen.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengselens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengselbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengselbeslag

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengsel. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

H.5. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-dører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

1.1 skal være låst med minst en FG-godkjent låsenhet.

1.2 skal ha låsenhet(er) som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørbblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område.

2.1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

2.2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass.

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dører og dører av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.

- rullesjalusi.
- sikkerhetsglass.
- polykarbonatplate.
- lem.

(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000,-.

3.4 Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassfalte på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

- Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr 10.000,-.
- Ved usikrede utstillingsvinduer (jfr 1. ledd) skal lokalene være sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg. 199, "pkt. 33).

3.5 Faste vinduer under 1,5 m², som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

4. Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA 2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg.1999," pkt.33).

5. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med

minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengselås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengselåsbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengselåsbøylene.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengselåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengselåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengselåsbeslag

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengselåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

H.6. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringselskapenes Godkjennelsesnevnd. Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddsforsikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 4.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

1.1 skal være låst med minst to FG-godkjente låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

1.2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område.

2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass.

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre

konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:

- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.

- rulljesjalusi.

- sikkerhetsglass.

- polykarbonatplate.

- lem.

(Se pkt. 4 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000.

4. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

4.1 Sikkerhetsglass

4.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

4.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til: "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

4.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2 Gitter

4.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

4.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
4.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3 Rullesjalusi

4.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

4.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

4.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4.4 Lem

4.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

4.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.5 Polykarbonatplate

4.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

4.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

4.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående

flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.6 Bom

4.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

4.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.6.3 skal låses med FG-godkjent hengselås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

4.6.4 skal ha hengselåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengselåsbøyle.

4.6.5 skal være slik at beslagets og hengselåsens bøyle skal fylle hverandre.

4.6.6 utvendig, skal ha hengselåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

4.7 Hengselåsbeslag

4.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengselåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 4.

4.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Nye vilkårspunkt

H.6 Sikkerhetsforskrift for fritrygryter

H.6.1 Brannsikring

H.6.1.1 Ett 6 kg håndslukningsapparat i brann klasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3 skal oppbevares maksimum 5 meter fra frigrytene. Plassering av slukkere skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig. Håndslukker skal kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

H.6.1.2 Over frigryter som inneholder mer en 8 liter vegetabilsk olje skal det i tillegg installeres et automatisk brannsløkkeranlegg (se punkt 2).

H.6.1.3 Ved arbeidstidens slutt skal strømtilførslene til frityrgrytene frakobles automatisk via en 2 polet tidsbryter.

H.6.1.4 Rengjøring av ventilasjon

- Ventilasjonshette over frigryter skal rengjøres regelmessig og minimum en gang hver uke.

- Ventilasjonskanaler fra frityrgryster skal rengjøres minst en gang i året.

H.6.2 Automatisk brannsløkkeranlegg

H.6.2.1 Godkjenning

Det automatiske brannsløkkeranlegget med sløkkemiddel (heretter anlegget) skal prosjekteres og installeres til en relevant standard. Minimumskrav er gitt i NFPA 17A.

Det må dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden.

Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter sløkking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav.

Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

H.6.2.2 Drift og vedlikehold

Anlegget skal alltid holdes i full driftsikker stand.

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A.

Kontroll av anlegget skal gjennomføres av leverandør eller egne ansatte som har fått opplæring i drift og

vedlikehold av leverandør og skal utføres minst halvårlig.

All dokumentasjon vedrørende drift og vedlikehold, inkludert kontrolljournaler og lignende, skal være tilgjengelige som en del av internkontrollen.

H.6.2.3 Ettersyn og etterkontroll

H.6.2.3.1 Det skal utpekes en ansvarshavende og en stedfortreder.

H.6.2.3.2 Ansvarshavende og stedfortreder skal :

- Gjennomgå nødvendig opplæring fra leverandør av anlegget

- Sikre at anlegget forblir funksjonsdyktig til enhver tid.

- Påse at alle punkter testprosedyrer, service og vedlikeholdsplaner som er utarbeidet av leverandør, gjennomføres i henhold til de avtalte tidsintervaller.

- Påse at det gjennomføres en årlig kontroll av anlegget, inkludert påbudte håndsløkkerapparat (er).

H.6.2.4 Endringer av anlegget

Ved endringer i de beskyttede området må det sikres at anleggets effektivitet opprettholdes.

Endringene eller utvidelser må utføres etter gjeldende regler som beskrevet i punkt 2.1.

H.6.2.5 Forholdsregler ved inntruffet utløsning av sløkkeranlegget

Etter at aktivisering har funnet sted skal anlegget uten opphold settes i driftsmessig stand igjen. Beholderne (flaskebatteri) sendes for refylling omgående. Dersom beholderne (fleskebatteri) ikke kan refylles i løpet av 24 timer må det finnes reservebeholdere på forsikringsstedet.

For vilkåret Næringsbygg WtCNBY

Omskrevet vilkårpunkt

A.7 Andre skader

A.7.1

Ny formulering:

Selskapet svarer for skade ved.

- luftfartøy, eller deler av - eller fra luftfartøy, som rammer ting.

- naturskade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. Lov om Naturskadeforsikring.

Unntatt er

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen
- skog
- avling på rot
- beite, innmark, utmark
- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.
 - utgifter til sikring og forebygging
 - infiltrasjons-/spredeledning
 - spredegrøft
 - brønn eller borehull
 - utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
 - utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til Plan og bygningsloven.

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet svarer for skade ved

- naturulykke, se egne naturskadevilkår.
- luftfartøy, eller deler av - eller fra luftfartøy, som rammer ting.

Omskrevet vilkårpunkt

B.3 Når det fremgår av forsikringsbeviset (særskilt forsikringssum) er også følgende forsikret:

B.3.1

Ny formulering:

Tap av husleieinntekt i ansvarstiden, på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt. A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Tap av husleieinntekt i ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Unntatt er tap av husleieinntekt på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.7.1.

Den avtalte ansvarstid fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatter tidligere formulering:

Tap av husleieinntekt i ansvarstiden, på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt. A, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

Tap av husleieinntekt i ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Unntatt er tap av husleieinntekt på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt. 1.3.1 - 1.3 .6.

Den avtalte ansvarstid fremgår av forsikringsbeviset.

Omskrevet vilkårpunkt

F.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1

Ny formulering:

F.4 Sikring mot tyveri og hærværk

Reglene gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker.

Eier av virksomheten, eller den som opptre på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i

lokalene når dørene låses.

Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

For B-klassifisering av virksomheten, se Virksomhetsregister, FG-121.

Reglene omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen. Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende.

Der låsenhet og innbruddsalarm er nevnt i dette dokumentet, skal slikt utstyr være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle kravene i kapittel Sikringsutstyr.

Lokalene skal omsluttet av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet bygningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320.

For bruk av elektronisk låsesystem (adgangskontroll), se Krav til system og enkeltkomponenter for elektronisk avlåsning i beskyttelsesklassene B1, B2 og B3 i FG-240.

For FG-regler til automatiske innbrudds- og overfallalarmsystem, se FG-200.

Veiledning for gjennomføring av reglene finnes i Håndbok i innbruddssikring, FG-111.

F.4.1 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B1

F.4.1.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 1 stykk låsenhet.

2 kan ha låsenhet med innvendig knappvrider dersom:

- glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst til knappvrideren, er sikret med gitter eller er FG-godkjent minimum klasse P4A.
- eller

- underkant av glass ligger høyere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst til knappvrideren.

3 som er to-fløyede:

- skal være låst med låsenhet som holder dørbladene sammen
- passivt dørblad skal sikres oppe og nede med skåter av stål
- utenpåliggende skåter skal låses
- sluttstykke skal ha forsterkerbeslag med gjennomgående bolter

4 som er skyvbare, skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon med låsenhet.

5 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

F.4.1.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Vinduer skal være lukket og haspet, eller låst.

2 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst/innklatringsmulighet, skal være festet slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

F.4.2 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2 Utover B1-krav gjelder følgende:

F.4.2.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter hvorav en kan ha innvendig knappvrider.

2 skal minst ha samme styrke og stivhet som en 35 mm kompakt tredør.

3 som er utadslående, skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

4 som har trekarm, skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

F.4.2.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir

adkomst/innklatringsmulighet, skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P4A.

2 Dersom lokalene er sikret med FG-godkjent innbruddsalarm minimum Grad 3 med skallsikring, kan utstillingsvinduer mot offentlig sted være usikret. Den samlede verdi av varer

nærmere enn 1,5 m fra usikrede glassflater skal ikke overstige NOK 10 000.

3 Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de tyveriattraktive varene etter avtale med forsikringsselskapet. Virksomheten for øvrig kan da være beskyttet etter beskyttelsesklasse B1.

Begge områder skal være sikret med innbruddsalarm minimum Grad 3.

F.4.3 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

F.4.3.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter

2 skal være FG-godkjent i henhold til EN 1627 minimum klasse 3.

F.4.3.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Glass skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P6B.

F.4.4 Sikringsutstyr

F.4.4.1 Låsenheter

- skal være FG-godkjent
- skal bestå av låskasse/tilholder, sylinder, sylinderbeslag og sluttstykke, eller være hengelås med tilhørende beslag
- skal være montert etter fabrikantens anvisninger

F.4.4.2 Innfesting av glass

skal være sikret spesielt mot demontering iht. Glass og Fasadeforeningens retningslinjer.

F.4.4.3 Fast gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
 - stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm, eller
 - stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke. Gitteret skal festes med minimum 6 mm gjennomgående bolter. Avstand mellom boltene skal maksimalt være 40 cm. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- som ikke er fastmontert, skal være sikret og låst med FG-godkjente låsenheter i henhold til B-krav for dør

Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være sikret og låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør.

F.4.4.4 Rullesjalusi, rulle-, sakse- og skyvegitter

- skal være typegodkjent av FG
- skal være låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør
- skal festes til fast karm eller bygningskonstruksjon i henhold til fabrikantens anvisninger og skal ikke kunne demonteres fra utsiden eller i lukket stilling
- med bredde over 3 meter skal være låst med to FG-godkjente låsenheter som krevd for dør, en på hver side
- Rullegitter, saksegitter og skyvegitter skal i lukket stilling være festet til fast karm eller bygningskonstruksjon og sikre hele åpningen. Det skal ikke være mulig å klatre over gitteret i lukket stilling

F.4.4.5 Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det gir døren samme styrke mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Erstatter tidligere formulering:

F.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1
Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-
dører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder
følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i
disse rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes
innenfra i overensstemmelse med de stedlige
myndigheters anvisning. I den tid lokalene er
ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes
forskrifter.

FG=Forsikrings-selskapenes godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved
henvendelse til selskapet. Veiledning for
gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i
"Håndbok i innbruddssikring for næringslivet",
FG=Publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves
sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

- 1.1 skal være låst med en FG-godkjent låseenhet. I
lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4
meter over bakkenivå, utbygg eller andre
konstruksjoner og gjenstander som gir
innklatringsmuligheter, kan låseenheten i dører til
lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt
som grenser til dør er uten vindu, eller glass i vindu er
minst av sikkerhetsglass eller sikret med
polykarbonatplate. (Se pkt. 5 - Sikringsutstyr.)
- 1.2 skal ha låseenhet som holder dør og karm sammen
hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
- 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen
fast bygningskonstruksjon.
- 1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
- 1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter
med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom
eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
- 1.6 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved
demontering av hengslene fra utsiden.

2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke
vender mot beferdet område.

- 2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme
styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten
vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.
- 2.2 Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til
butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir
tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt
med
 - sikkerhetsglass.
 - polykarbonatplate.
 - gitter.
 - rullerjalusi
 - lem.(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

3 Vinduer, også vindu i dør.

- 3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.
- 3.2 Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere
enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre
konstruksjoner og gjenstander som gir
innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset
ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

4. Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale som
butikken bruker skal være låst med vinduslås når
vinduene er plassert lavere enn 4 meter over
bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og
gjenstander som gir innklatringsmulighet.

5. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves
sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og
sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1(NS
3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det
vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets-
og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i
Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengselås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengselåsbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengselås-bøylene.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengselåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengselåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengselåsbeslag

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengselåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

F.5. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-dører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Opgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

1.1 skal være låst med minst en FG-godkjent låsenhet.

1.2 skal ha låsenhet(er) som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område.

2.1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

2.2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass.

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dører og dører av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.

- rullesjalusi.

- sikkerhetsglass.

- polykarbonatplate.

- lem.

(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000,-.

3.4 Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassfalte på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

- Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr 10.000,-.

- Ved usikrede utstillingsvinduer (jfr 1. ledd) skal lokalene være sikret med FG-godkjent innbruddsalarmer Grad 2 (EA2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg. 199, "pkt. 33).

3.5 Faste vinduer under 1,5 m², som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

4. Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA 2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg.1999," pkt.33).

5. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:
"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke

kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengselås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengselåsbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengselåsbøylene.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengselåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengselåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengselåsbeslag

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengselåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

F.6. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddsforsikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 4.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

1.1 skal være låst med minst to FG-godkjente låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

1.2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørbblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område.

2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass.

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:

- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.
- rullesjalusi.
- sikkerhetsglass.
- polykarbonatplate.
- lem.

(Se pkt. 4 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000.

4. Sikringsutstyr

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

4.1 Sikkerhetsglass

4.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

4.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til: "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

4.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2 Gitter

4.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

4.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3 Rullesjalusi

4.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

4.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

4.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4.4 Lem

4.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

4.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.5 Polykarbonatplate

4.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

4.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

4.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 med mer gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.6 Bom

4.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

4.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

4.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.

4.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.

4.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

4.7 Hengelåsbeslag

4.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 4.

4.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.8 Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Nytt vilkårspunkt

H.6 Sikkerhetsforskrift for fritrygryter

H.6.1 Brannsikring

H.6.1.1 Ett 6 kg håndslukningsapparat i brann klasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3 skal oppbevares maksimum 5 meter fra frigrytene. Plassering av slukkere skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig. Håndslukker skal kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

H.6.1.2 Over frigryter som inneholder mer en 8 liter vegetabilsk olje skal det i tillegg installeres et automatisk brannsløkkeranlegg (se punkt 2).

H.6.1.3 Ved arbeidstidens slutt skal strømtilførslene til fritrygrytene frakobles automatisk via en 2 polet tidsbryter.

H.6.1.4 Rengjøring av ventilasjon

- Ventilasjonshette over frigryter skal rengjøres regelmessig og minimum en gang hver uke.

- Ventilasjonskanaler fra fritrygryter skal rengjøres minst en gang i året.

H.6.2 Automatisk brannsløkkeranlegg

H.6.2.1 Godkjennelse

Det automatiske brannsløkkeranlegget med slukkemiddel (heretter anlegget) skal prosjekteres og installeres til en relevant standard. Minimumskrav er gitt i NFPA 17A.

Det må dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden.

Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav.

Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

H.6.2.2 Drift og vedlikehold

Anlegget skal alltid holdes i full driftsikker stand.

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A.

Kontroll av anlegget skal gjennomføres av leverandør eller egne ansatte som har fått opplæring i drift og vedlikehold av leverandør og skal utføres minst halvårlig.

All dokumentasjon vedrørende drift og vedlikehold, inkludert kontrolljournaler og lignende, skal være tilgjengelige som en del av internkontrollen.

H.6.2.3 Ettersyn og etterkontroll

H.6.2.3.1 Det skal utpekes en ansvarshavende og en stedfortreder.

H.6.2.3.2 Ansvarshavende og stedfortreder skal :

- Gjennomgå nødvendig opplæring fra leverandør av anlegget
- Sikre at anlegget forblir funksjonsdyktig til enhver tid.
- Påse at alle punkter testprosedyrer, service og vedlikeholdsplaner som er utarbeidet av leverandør, gjennomføres i henhold til de avtalte tidsintervaller.
- Påse at det gjennomføres en årlig kontroll av anlegget, inkludert påbudte håndsløkkerapparat (er).

H.6.2.4 Endringer av anlegget

Ved endringer i de beskyttede området må det sikres at anleggets effektivitet opprettholdes. Endringene eller utvidelser må utføres etter gjeldende regler som beskrevet i punkt 2.1.

H.6.2.5 Forholdsregler ved inntruffet utløsning av slokkeranlegget

Etter at aktivisering har funnet sted skal anlegget uten opphold settes i driftsmessig stand igjen. Beholderne (flaskebatteri) sendes for refylling omgående. Dersom beholderne (fleskebatteri) ikke kan refylles i løpet av 24 timer må det finnes reservebeholdere på forsikringsstedet.

For vilkåret Kombinert industriforsikring WtCIND

Omskrevet vilkårspunkt

A.5.3 Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder:

Ny formulering:

Sikkerhetsforskriftene omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. Oppgaver over FG-godkjent materiell/utstyr kan fås fra selskapet.

FG =Forsikringsgodkjent.

Erstatter tidligere formulering:

Sikkerhetsforskriftene omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. Oppgaver over FG-godkjent materiell/utstyr kan fås fra selskapet.

FG = Forsikringssselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Omskrevet vilkårspunkt

A.7 Andre skader

A.7.1

Ny formulering:

Selskapet svarer for skade ved.

- luftfartøy, eller deler av - eller fra luftfartøy, som rammer ting.
- naturskade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. Lov om Naturskadeforsikring.

Unntatt er

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen
- skog
- avling på rot
- beite, innmark, utmark
- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.
- utgifter til sikring og forebygging
- infiltrasjons-/spredeledning
- spredegrøft
- brønn eller borehull

- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
- utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til Plan og bygningsloven.

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet svarer for skade ved

- naturulykke, se egne naturskadevilkår.
- luftfartøy, eller deler av - eller fra luftfartøy, som rammer ting.

Omskrevet vilkårspunkt

E.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1

Ny formulering:

E.4 Sikring mot tyveri og hæverk

Reglene gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker.

Eier av virksomheten, eller den som opptrer på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i lokalene når dørene låses.

Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

For B-klassifisering av virksomheten, se Virksomhetsregister, FG-121.

Reglene omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen. Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende.

Der låsenhet og innbruddsalarm er nevnt i dette dokumentet, skal slikt utstyr være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle kravene i kapittel Sikringsutstyr.

Lokalene skal omsluttet av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet bygningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320.

For bruk av elektronisk låsesystem (adgangskontroll), se Krav til system og enkeltkomponenter for elektronisk avlåsning i beskyttelsesklassene B1, B2 og B3 i FG-240.

For FG-regler til automatiske innbrudds- og overfallalarmsystem, se FG-200.

Veiledning for gjennomføring av reglene finnes i Håndbok i innbruddssikring, FG-111.

E.4.1 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B1

E.4.1.1 Dører, porter og luker

1 skal være låst med minst 1 stykk låsenhet.

2 kan ha låsenhet med innvendig knappvriders dersom:

- glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren, er sikret med gitter eller er FG-godkjent minimum klasse P4A.

eller

- underkant av glass ligger høyere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren.

3 som er to-fløyede:

- skal være låst med låsenhet som holder dørbladene sammen

- passivt dørblad skal sikres oppe og nede med skåter av stål

- utenpåliggende skåter skal låses

- sluttstykke skal ha forsterkerbeslag med gjennomgående bolter

4 som er skyvbare, skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon med låsenhet.

5 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

E.4.1.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

1 Vinduer skal være lukket og haspet, eller låst.

2 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang/innklatringsmulighet, skal være festet slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

E.4.2 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

E.4.2.1 Dører, porter og luker

- 1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter hvorav en kan ha innvendig knappvrider.
- 2 skal minst ha samme styrke og stivhet som en 35 mm kompakt tredør.
- 3 som er utadslående, skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
- 4 som har trekarm, skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

E.4.2.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

- 1 Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adkomst/innklatringsmulighet, skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P4A.
- 2 Dersom lokalene er sikret med FG-godkjent innbruddsalarm minimum Grad 3 med skallsikring, kan utstillingsvinduer mot offentlig sted være usikret. Den samlede verdi av varer nærmere enn 1,5 m fra usikrede glassflater skal ikke overstige NOK 10 000.
- 3 Sonesikring
Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de tyveriattraktive varene etter avtale med forsikringsselskapet. Virksomheten for øvrig kan da være beskyttet etter beskyttelsesklasse B1.
Begge områder skal være sikret med innbruddsalarm minimum Grad 3.

E.4.3 Sikkerhetsforskrifter Beskyttelsesklasse B2

Utover B1-krav gjelder følgende:

E.4.3.1 Dører, porter og luker

- 1 skal være låst med minst 2 stykk låsenheter

- 2 skal være FG-godkjent i henhold til EN 1627 minimum klasse 3.

E.4.3.2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

- 1 Glass skal være sikret med gitter eller være FG-godkjent minimum klasse P6B.

E.4.4 Sikringsutstyr

E.4.4.1 Låsenheter

- skal være FG-godkjent
- skal bestå av låskasse/tilholder, sylinder, sylinderbeslag og sluttstykke, eller være hengelås med tilhørende beslag
- skal være montert etter fabrikantens anvisninger

E.4.4.2 Innfesting av glass

skal være sikret spesielt mot demontering iht. Glass og Fasadeforeningens retningslinjer.

E.4.4.3 Fast gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm, eller
stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke. Gitteret skal festes med minimum 6 mm gjennomgående bolter. Avstand mellom boltene skal maksimalt være 40 cm. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- som ikke er fastmontert, skal være sikret og låst med FG-godkjente låsenheter i henhold til B-krav for dør

Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være sikret og låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør.

E.4.4.4 Rullesjalusi, rulle-, sakse- og skyvegitter

- skal være typegodkjent av FG
- skal være låst med FG-godkjent låsenhet som krevd for dør
- skal festes til fast karm eller bygningskonstruksjon i henhold til fabrikantens anvisninger og skal ikke kunne demonteres fra utsiden eller i lukket stilling
- med bredde over 3 meter skal være låst med to FG-godkjente låsenheter som krevd for dør, en på hver side
- Rullegitter, saksegitter og skyvegitter skal i lukket stilling være festet til fast karm eller bygningskonstruksjon og sikre hele åpningen. Det skal ikke være mulig å klatre over gitteret i lukket stilling

E.4.4.5 Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det gir døren samme styrke mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Erstatter tidligere formulering:

E.4 Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1 Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-dører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst ihht selskapenes forskrifter.

FG=Forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd:
Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG=Publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger:
1.1 skal være låst med en FG-godkjent låsenhet.

- I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låsenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt som grenser til dør er uten vindu, eller glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate. (Se pkt. 5 - Sikringsutstyr.)
 - 1.2 skal ha låsenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
 - 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
 - 1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
 - 1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørbblad.
 - 1.6 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område:

- 2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.

- 2.2 Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:

- sikkerhetsglass
 - polykarbonatplate
 - gitter
 - rulljesjalusi
 - lem.
- (Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

3. Vinduer, også vindu i dør:

- 3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

- 3.2 Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

4. Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale som butikken bruker skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

5. Sikringsutstyr.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass:

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1(NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering.

Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter:

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi:

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem:

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate:

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom:

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengelåsbeslag:

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag:

skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

E.5. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomst-dører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringselskapenes Godkjennelsesnevnd:
Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger:

1.1 skal være låst med minst en FG-godkjent låsenhet.

1.2 skal ha låsenhet(er) som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område:

2.1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

2.2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass:

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dører og dører av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
- gitter.

Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.

- rulljesjalusi.
- sikkerhetsglass.
- polykarbonatplate.
- lem.

(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000,-.

3.4 Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassfalte på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

- Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr 10.000,-.

- Ved usikrede utstillingsvinduer (jfr 1. ledd) skal lokalene være sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg. 199, "pkt. 33).

3.5 Faste vinduer under 1,5 m², som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

4. Sonesikring:

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg Grad 2 (EA 2) eller bedre. (Jfr. "Regler for innbruddsalarmanlegg.1999," pkt.33).

5. Sikringsutstyr.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass:

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering.

Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmede ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2 Gitter:

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3 Rullesjalusi:

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.4 Lem:

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.5 Polykarbonatplate:

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

5.6 Bom:

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget samme skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

5.7 Hengelåsbeslag:

5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.8 Bakkantbeslag:

skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

E.6. Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i.h.t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd:
Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til selskapet. Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddsforsikring for næringslivet", FG-publ.111.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene ipkt. 4.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger:

1.1 skal være låst med minst to FG-godkjente låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.

1.2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område:

2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass:

3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

3.3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:

- gitter.

Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggssikres.

- rullesjalusi.

- sikkerhetsglass.

- polykarbonatplate.

- lem.

(Se pkt. 4 - Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000.

4. Sikringsutstyr.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

4.1 Sikkerhetsglass:

4.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.

4.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering.

Det vises til:

"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge).

4.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2 Gitter:

4.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

4.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3 Rullesjalusi:

4.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.

4.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

4.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4.4 Lem:

4.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

4.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.5 Polykarbonatplate:

4.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

4.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

4.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

4.6 Bom:

4.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:

Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke

Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

4.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

4.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene.

4.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.

4.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

4.7 Hengelåsbeslag:

4.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 4.

4.7.2 skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

4.8 Bakkantbeslag:
skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Omskrevet vilkårs punkt

F.2 Husleietap

Ny formulering:

Selskapet svarer for:

-tap av husleieinntekt i ansvarstiden, på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt. A. Selskapets tilknyttede tingskadevilkår, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden ved at de lokaler som forsikringen gjelder, etter erstatningsmessig tingskade helt eller delvis ikke kan benyttes, at leieforholdet kan forlanges hevet eller ved at eieren plikter å innrømme reduksjon i husleien.

-tap av husleieinntekt i ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Unntatt er tap av husleieinntekt på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punkt A.7.1.

Den avtalte ansvarstid fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatter tidligere formulering:

Selskapet svarer for:

-tap av husleieinntekt i ansvarstiden, på grunn av erstatningsmessig skade, jf pkt. A. Selskapets tilknyttede tingskadevilkår, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden ved at de lokaler som forsikringen gjelder, etter erstatningsmessig tingskade helt eller delvis ikke kan benyttes, at

leieforholdet kan forlanges hevet eller ved at eieren plikter å innrømme reduksjon i husleien.

-tap av husleieinntekt i ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt.

Unntatt er tap av husleieinntekt på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkårets pkt. 1.3.1 - 1.3.6.

Den avtalte ansvarstid fremgår av forsikringsbeviset.

Nytt vilkårs punkt

E.6 Sikkerhetsforskrift for fritrygryter

E.6.1 Brannsikring

E.6.1.1 Ett 6 kg håndslukningsapparat i brann klasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3 skal oppbevares maksimum 5 meter fra frigrytene. Plassering av slukkere skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig. Håndslukker skal kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

E.6.1.2 Over frigryter som inneholder mer en 8 liter vegetabilsk olje skal det i tillegg installeres et automatisk brannsløkkeranlegg (se punkt 2).

E.6.1.3 Ved arbeidstidens slutt skal strømtilførslene til fritrygrytene frakobles automatisk via en 2 polet tidsbryter.

E.6.1.4 Rengjøring av ventilasjon

- Ventilasjonshette over frigryter skal rengjøres regelmessig og minimum en gang hver uke.

- Ventilasjonskanaler fra fritrygryter skal rengjøres minst en gang i året.

E.6.2 Automatisk brannsløkkeranlegg

E.6.2.1 Godkjennelse

Det automatiske brannsløkkeranlegget med slokkemiddel (heretter anlegget) skal prosjekteres og installeres til en relevant standard. Minimumskrav er gitt i NFPA 17A.

Det må dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden.

Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav. Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

E.6.2.2 Drift og vedlikehold

Anlegget skal alltid holdes i full driftsikker stand.

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A.

Kontroll av anlegget skal gjennomføres av leverandør eller egne ansatte som har fått opplæring i drift og vedlikehold av leverandør og skal utføres minst halvårlig.

All dokumentasjon vedrørende drift og vedlikehold, inkludert kontrolljournaler og lignende, skal være tilgjengelige som en del av internkontrollen.

E.6.2.3 Ettersyn og etterkontroll

E.6.2.3.1 Det skal utpekes en ansvarshavende og en stedfortreder.

E.6.2.3.2 Ansvarshavende og stedfortreder skal :
- Gjennomgå nødvendig opplæring fra leverandør av anlegget
- Sikre at anlegget forblir funksjonsdyktig til enhver tid.

- Påse at alle punkter testprosedyrer, service og vedlikeholdsplaner som er utarbeidet av leverandør, gjennomføres i henhold til de avtalte tidsintervaller.
- Påse at det gjennomføres en årlig kontroll av anlegget, inkludert påbudte håndsløkkerapparat (er).

E.6.2.4 Endringer av anlegget

Ved endringer i de beskyttede området må det sikres at anleggets effektivitet opprettholdes. Endringene eller utvidelser må utføres etter gjeldende regler som beskrevet i punkt 2.1.

E.6.2.5 Forholdsregler ved inntruffet utløsning av slokkeranlegget

Etter at aktivisering har funnet sted skal anlegget uten opphold settes i driftsmessig stand igjen. Beholderne (flaskebatteri) sendes for refylling omgående. Dersom beholderne (fleskebatteri) ikke kan refylles i løpet av 24 timer må det finnes reservebeholdere på forsikringsstedet.

For vilkårene Bedrift WtCBED, Borettslag / Boligsameie WtCBRL, Næringsbygg WtcNBY og Kombinert industriforsikring WtCIND

Omskrevet vilkårs punkt

Bedrift C.6	Egenandel
Borettslag / Boligsameie C.5	Egenandel
Næringsbygg C.6	Egenandel
Kombinert industriforsikring C.6	Egenandel

Ny formulering: (naturskade)

ved naturskade er egenandel den som departementet til enhver tid har bestemt i Lov om naturskadeforsikring § 3.

Erstatter tidligere formulering: (naturskade)

ved naturskade etter lov om naturskadeforsikring, den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.

Nye vilkårs punkt

D	Andre bestemmelser
D.6	Andre spesielle bestemmelser om naturskade

D.6.1 Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere

eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, kan selskapet avregne bygningen som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

D.6.2 Det kan medføre reduksjoner i anledningen til avregning av reparasjonskostnader dersom skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

D.6.3 Forsikringssselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jf. Lov om naturskadeforsikring § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

D.6.4 Er det tvil om:
– det foreligger naturskade
– det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
– betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede
kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for klagenemnda for Statens naturskadeordning. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

Omskrevet vilkårpunkt

Bedrift G.5 brannalarmanlegg	Automatisk
Bedrift G.5.1 Borrettslag / boligsameie H.1 brannalarmanlegg	Automatisk
Borrettslag / boligsameie H.1.1 Næringsbygg F.1 Sikkerhetsforskrifter	
Næringsbygg F.1 brannalarmanlegg	Automatisk

Kombinert industriforsikring E.1

Sikkerhetsforskrifter

Kombinert industriforsikring E.1.1 **Automatisk brannalarmanlegg**

Ny formulering:

Brannalarmanlegget må være utført og godkjent i overensstemmelse med FGs gjeldende "Regler for automatisk brannalarmanlegg" og må utløse innsats fra et godkjent brannvesen innen nærmere fastsatt tidsrom/avstand. FG – ferdigattest for anlegget skal foreligge.

For å oppnå maksimal rabatt kreves et anlegg som er utført og godkjent i overensstemmelse med forsikringssselskapenes bestemmelser (FG-regelverk) og som er underlagt selskapenes offisielle kontrollopplegg (NBF-kontroll).

For anlegg som er utført i henhold til de offentlige bestemmelser og hvor forsikringstaker kan fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon og kontrollprosedyrer, kan det gis en redusert rabatt.

Alle utgifter til besiktigelse/kontroll bæres av forsikringstakeren.

Erstatter tidligere formulering:

Brannalarmanlegget må utløse innsats fra et godkjent brannvesen innen nærmere fastsatt tidsrom/avstand.

For å oppnå maksimal rabatt kreves et anlegg som er utført og godkjent i overensstemmelse med forsikringssselskapenes bestemmelser (FG-regelverk) og som er underlagt selskapenes offisielle kontrollopplegg (NBF-kontroll).

For anlegg som er utført i henhold til de offentlige bestemmelser og hvor forsikringstaker kan fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon og kontrollprosedyrer, kan det gis en redusert rabatt.

Alle utgifter til besiktigelse/kontroll bæres av forsikringstakeren.

Omskrevet vilkårpunkt

Bedrift G.6 vannsprinkleranlegg	Automatisk
Borrettslag / boligsameie H.2 vannsprinkleranlegg	Automatisk

Næringsbygg F.2 **Automatisk vannsprinkleranlegg**

Kombinert industriforsikring E. 2 **Automatisk vannsprinkleranlegg**

Ny formulering: (siste avsnitt)

(FG = Forsikringsgodkjent) (FG-regelverket = Felleseuropesisk regelverk for planlegging og installasjon av Sprinklersystemer

Ersatter tidligere formulering: (siste avsnitt)
(FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd)
(FG-regelverket = Felleseuropesisk regelverk for planlegging og installasjon av Sprinklersystemer

Omskrevet vilkårs punkt
Bedrift G.7 **Godkjent**

automatisk innbruddsanlegg

Bedrift G.7.1

Borrettslag / boligsameie H.3 **Godkjent**

automatisk innbruddsanlegg

Borrettslag / boligsameie H.3.1

Næringsbygg F.3 **Godkjent**

automatisk innbruddsanlegg

Næringsbygg F.3.1

Kombinert industriforsikring E.3 **Godkjent**

automatisk innbruddsanlegg

Kombinert industriforsikring E.3.1

Ny formulering:

Anlegget må være utført og godkjent i overensstemmelse med FGs gjeldende "Regler for automatisk innbruddsanlegg". Ferdigattest i samsvar med regelverket skal foreligge.

Ersatter tidligere formulering:
Anlegget må være utført i overensstemmelse med "Regler for automatiske tyverialarmanlegg" 1986 eller "Regler for innbruddsalarmanlegg" 1999.

Omskrevet vilkårs punkt
Bedrift G.7.2
Borrettslag / boligsameie H.3.2
Næringsbygg F.3.2
Kombinert industriforsikring E.3.2

Ny formulering:

Det skal være opprettet servicekontrakt mellom forsikringstakeren og innbruddsalarmfirmaet. Alarmanlegget skal hvert år kontrollbesiktiges av innbruddsalarmfirmaet. Utgifter til dette bæres av forsikringstakeren.

Erstatter tidligere formulering:

Det skal være opprettet servicekontrakt mellom forsikringstakeren og innbruddsalarmfirmaet for alle anlegg etter regelverket av 1986, og for grad 2, 3 og 4 etter regelverket av 1999. Alarmanlegget skal hvert år kontrollbesiktiges av innbruddsalarmfirmaet. Utgifter til dette bæres av forsikringstakeren.

Omskrevet vilkårs punkt
Bedrift H.9 **Innhold i verdiskap/hvelv**

Bedrift H.9.1

Borrettslag / boligsameie H.5

Sikkerhetsforskrift for innhold i låst verdiskap/hvelv, nattsafe og minibank. (første avsnitt)

Næringsbygg F.5

Sikkerhetsforskrift for innhold i låst verdiskap/hvelv, nattsafe og minibank. (første avsnitt)

Kombinert industriforsikring E.5
Sikkerhetsforskrift for innhold i låst verdiskap/hvelv, nattsafe og minibank. (første avsnitt)

Ny formulering:

Verdioppbevaringsenheten skal tilfredsstille krav fastsatt i norsk standard 5081, 5088 eller 5089 eller tilsvarende svensk, finsk eller dansk standard, og være forsikringsgodkjent (FG). Forsikringen omfatter tap eller skade på innhold i oppbevaringsenhet som angitt i forsikringsbeviset.

Erstatter tidligere formulering:
Verdioppbevaringsenheten skal tilfredsstille krav fastsatt i norsk standard 5081, 5088 eller 5089 eller tilsvarende svensk, finsk eller dansk standard, og være godkjent av forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd (FG). Forsikringen omfatter tap eller skade på innhold i oppbevaringsenhet som angitt i forsikringsbeviset.

Vilkårsendringer september 2021 – Vertikal Helseforsikring

Restrukturering av vilkårssettet
Vilkåret er restrukturerer med ny nummerering av vilkårs punkter for bedre flyt og forståelse av produktet.

Konsultasjon hos legespesialist

Oppfølging etter operasjon og behandling begrenses til å bli dekket i inntil 9 måneder fra forsikringstilfellet inntraff.

Ny vurdering av allerede stilt diagnose og behandling

Det presiseres at ny vurdering av allerede stilt diagnose (Second opinion) dekkes ved et inntruffet forsikringstilfelle.

Psykologisk førstehjelp

Psykologisk førstehjelp er endret fra 12 timer til 10 timer. Dette er gjort for å harmonisere dekningen til alle Ifs øvrige produkter som dekker psykologisk førstehjelp.